

Пермякова Светлана Дмитриевна – воспитатель МБДОУ ЦРР Д/С 22
“Жемчужинка” г.Якутск, с.Пригородный

Кыра бөлөх оҕолоругар аналлаах аралдыты

Геройдар: Карлсон, Куобах, Эһэ, Күн, Лыах, Саһыл.

Оҕолор саалаҕа киирэн линияҕа тураллар, кинилэргэ Карлсон кэлэр.

Карлсон: Үтүө күнүнэн, оҕолор, кыргыттар уонна уолаттар. Миигин биллигит дуо, кимминий мин? (*эппиэттэр*) Мин бүгүн эһигини кытары оонньуу, мэниктии кэллим. Бэлэмнит оҕолор? Ол иннинэ тарбахтарбытын эрчийиэххэинг (**под музыку Е. Железновой - «Весна...»**)

- Маладьыастар, олус үчүгэй. Оҕолор, миигин кытта араас тимир көлөттөн айаннааххайын эрэ. Бастаан аттар курдук төгүрүччү сүүрүөххэинг.

- Онтон билигин биһиги массыынаҕа олордубут, айаннаатыбыт (*илибитигэр уруул баар курдук тутабыт*) Массыынанан айаннаатыбыт, иннибитигэр уу баар буолла, массыына уунан айаннаабыт. Параходка олоруоххайын (*руки вытянули вперед, вместе*). Параходунан айаннаан үрдүк да үрдүк хайаларга тийэн кэллибит, параход кыайан барбат буолла. Ээ, биһиги самолетка олоруоххайын (*руки в стороны и бежим*).

- Нуу, олус бэркэ айаннаатыбыт. Аны билигин төгүрүччү тураммыт үнкүүлээн ылыаххайын

Музыкально-ритмические движения.

- Оҕолор, бүгүн таһырдыа олус үчүгэй күн буолбут ди, мин наһаа үчүгэй настыйыанньыйалаахпын, ойуурга бара сылдыабыт да? Онно тугунан барыахпытый? Автобуһунан. Чэинг эрэ, автобуспутугар олордубут уонна айаннаатыбыт.

Песня «Наши автобус голубой» (слова Т. Волгиной, муз. А. Филиппенко)

(Дети двигаются вперед за ведущей, положив руки друг другу на плечи, и поют).

- Ойуурга чугаһаатыбыт. Наһаа да элбэх мас баара көстөр дии ойуурга.

Игра «Ойуурга баран иһэбит»

- Оҕолор, мастар быыстарынан аадыуо барыахха наада, силистэрин алдыаппат курдук. Мин кэннибиттэн кэлэн иһинг.

- дети друг за другом идут;

- мастар быыстарынан сүүрэбит;

- олус аллараа лабаалаах мастары аннынан ааһабыт лабааларын таарыйбакка эрэ (*дети проходят за ведущей, нагнувшись под дугами*);

- мас үрдүнэн хааман барыаххайын, ыстанабыт.

- Дьэ ойуурга тийэн кэллибит (*бишр мас кэннигэр куттаммыт Куобах турар эбит*).

- Оҕолор, куобахчаан турар дии, олус куттаммыт, хомойбут дьүһүннээх, кини арааһа биһигиттэн куттанна быһылаах. Биһиги киниэхэ ырыата ылыаххайын эрэ.

Ырыа “Куттаныма куобахчааным”

- Куобахчаан, туохтан олус санаан түстэ?

Куобах: (*хомойбуттуу*): Дорооболорун, оҕолор! (*дети здороваются*). Мин доҕорбун, Эһэни сүтэрэн кэбистим. Дьэтигэр бара сырыттым даҕаны кини суох. Биһиги доҕорбут Дьуос төрөөбүт күнүгэр барыахтаах этибит, баран иһэн ромашка сибэкки хомуйуох буолбуппут. Мин кинини кэтэстим, кэтэстим, онтон кини кэлбэтэ. Ханна барбыта буолуой, билбэппин (*вдыхает*).

- Оџолор, биһиги Куобахчаанга доџорун Эһэни буларыгар көмөлөһөбүт да? (*дети соглашаются*). Чэ, оччоџуна бу суолунан барыаххайын. Оой, олус да сырдык буолла, хараџым саатар дии (*жмурится*). Таабырын таайаммыт, тоџо маннык сырдык буолбутун билиэххэйн эрэ.

Кини түүнүн саһар – оччоџуна таһырдыа хараҥа буолар.

Онтон сарсыарда кини эмиэ түннүкпүтүгэр тыгар. Тугуй ол ... (күн)!

Күн тахсан кэлэр.

Күн: Үтүө күнүнэн, оџолор.

- Күн, эн Эһэни көрбөтөџүн дуо?

Күн: Көрбүтүм, көрбүтүм, бу манна сытан эрэн мин сарданаларбар сыламнаабыта.

Куобах: Биһиэхэ этиэн дуо Эһэ хайа диэки барбытын?

Күн: Миигин кытта оонньоон, оччоџуна этиэџим.

Игра «Солнышко и дождик»

Игра повторяется 2-3 раза.

Күн: Баһыбаларын, миигин кытта оонньообуккутугар. Онтон Эһэ оол диэки барбыта (*Солнышко кивает в сторону*).

- Ким эрэ биһиэхэ утары көтөн иһэр. Ким буолуой, таабырынна таайын эрэ.

Сибэкки үрдүнэн көтөр, үнкүүлүүр, кыраһаабай ... (*лыах*)

Оџолорго утары лыах көтөн кэлэр.

Лыах: Үтүө күнүнэн, оџолор (*дети здороваются*).

Куобах: Лыахчаан, дорообо. Эн Эһэни көрсүбэтэџин дуо?

Лыах: Көрсүбүтүм, көрсүбүтүм. Миигин олус да мааныгын диэн соһуйбута.

Куобах: Кини хайа диэки барбытын этиэн дуо баһаалыста?

Лыах: Миигин кытта оонньоон, ол кэннэ этиэџим.

Игра «Бабочки»

(Дети, держа в руках бабочек на проволоке, бегают по площадке. Ведущая держит в руке сачок и пытается поймать бабочек. Игра повторяется 2 раза).

Лыах: Олус да бэһиэлэйдик оонньоотубут! Миигин батыһын, Эһэ барбыт суолун көрдөрүөм. (*Бабочка летит вперед, показывая дорогу*).

- Ой, ким эрэ сүүрэн иһэр. Таабырынна таайын эрэ, оџолор.

Киитэрэй кыыл, ол эрэн олус кыраһаабай, оранжевай дьүһүннээх, кимий ол...

(саһыл)

Оџолорго утары Саһыл сүүрэн тахсар

Саһыл: Дорооболрун, оџолор! (дети здороваются).

- Дорообо, Саһылчаан. Хата Саһылчаан, эн Эһэни көрсүбэтэџин дуо?

Саһыл: Ээ, көрсөн бөџө буоллаџа дии! Биһиги кинилиин сасыһа оонньообуппут.

Куобах: Кини биһиэхэ олус наада. Этиэн дуо, Эһэ хайа диэки барбытын?

Саһыл: миигин кытары оонньооххайын, оччоџуна этиэм.

Игра «Лиса и зайцы»

Игра повторяется 2-3 раза.

Саһыл: Наһаа да үчүгэйдик оонньоотубут! Махтал оџолор! Онтон Эһэ оол диэки барбыта! (*Лиса показывает лапкой вперед*).

- Чэ салџыы баран иһэххэйн Эһэни көрдүү. Хайаа, оџолор, олус да кыраһаабай сибэккилэрдээх хонууга тийэн кэллибит дии. Наһаа да элбэх сибэккилээр.

Танец Цветочки (ромашки)

Үнкүү кэнниттэн хонууга ромашка хомуйа сылдыар Эһэ тахсан кэлэр.

Куобах: Доџорум, Эһэ! Ура! Буллубут! (*Зайчик и Медвежонок обнимаются*). Ханна сүтэ сырыттын? Олус да өр эйигин көрдөөтүбүт.

Эһэ: Дьуоска анаан ромашка хомуйа барбытым уонна мунаан хаалбыппын. Хата эһиги тийэн кэллигит дии, барыта үчүгэй буолла. Оџолор, үнкүүлээн ылыаххайын эрэ, наһаа да үөрдүм эһигини көрөн.

Музыкально-ритмические движения

Эһэ: Бэркэ да көрүлээтибит, оннук дии оџолор? (*дети соглашаются*).

Куобах: оџолор, улахан махтал эһиэхэ миэхэ доџорбун көрдүүргэ көмөлөспүккүтүгэр. Онтон биһиги Дьуоспут төрөөбүт күнүгэр барыахпытын наада, хойутаан эрэбит. Көрсүөххэ диэри. (*Заяц и Медвежонок уходят*)

Карслон: кырдьык да олус бэркэ бүгүңнү күммүтүн атаардыбыт, уонна олус туһалаахтык, Куобахха Эһэни буларга көмөлөстүбүт дии. Сөбүлээтигит оџолор бүгүңнү сырыыбытын? Мин эмиз наһаа сөбүлээтим. Чэ, мин эмиз дьиэбэр көтүөм, минньигэс барыаннабын сии. Эһиэхэ эмиз, оџолор, мин минньигэс кэһии биэриэхпин баџарабын. Улахан уонна доруобай буола улаатын. Көрсүөххэ диэри.